7ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1880 — ԻԶՄԻՐ 29 ՓԵՏՐՎԱՐ 1919 — ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ 500 ՂՐՇ.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 250 »
ԵՒԱՄՍԵԱՅ 150 »

"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

100 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

«طاشينك» ارمنيجه يومى سياسى غزته
صاحب امتياز : هرائد ماموريان – ازمير

Բաժանորդագրութիւնք կ'սկսին ամեն ամսոյ 1 ին և 15 ին

Չհրատարակուած ձեռագիրները եւ չեն ետուիր

ՏՆՕՐԻՆ - ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

100 ՓԱՐԱ

Ի ՊԱՏԻՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

«Թան»ի փետր. 14 թիւին մէջ կ'կարդանք հետեւեալը.

«Հաշտութեան համաժողովին բացման առթիւ, հանրապետութեան նախագահ Մ. Բուանգարէի խօսած ճառին մէջ,.այս նախադասութիւնը. «Ենկիօ-Սլաւ, Սուրիացի, Լիբանանցի, Արաբ բոլոր անիրաւուած ժողովուրդները...» եւն., պէտք է ուղղուի հետեւեալ կերպով. «Ենկիօ-Սլաւները, Հայերը, Սուրիացիները և Լիբանանցիները, Արապները...» եւն.:

Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահին ճառն երբ եւրոպական հեռագիրներն ու թերթերը նախ և առաջ հաղորդեցին մեզի, սրտի անհանգստութեան նմանող անբացատրելի նեղութեան մը ճնշումին տակ մնացինք: Նախագահ մը՝ որու սկզբունքներն իբրեւ վեհագի և բարեացակամ սիրտ ընդունած էինք, լուռ կ'մնար այդպիսի կարեւոր և հանդիսական վայրկեանի մը մէջ արտաւանած իր պատմական ճառով և Հայերը չէր դասաւորեր ճնշուած ու նահատակուած ազգերու շարքին մէջ:

Բնականաբար ընդվզեցուցիչ էր պատահածը և տխուր ազդեցութիւն մը սփռելու չափ ալ սրամաշուք:

Սրտի այս տուայտանքներուն գրեթէ մատնուեցան բոլոր Հայերը: Մեկնութիւններու կծիկը քնականաբար քակուեցաւ, վհատելու կամ յուսահատելու տրամադրութեամբ համակուելու հակամէտ եղողները. պարզապէս աննպատակ նշանակութիւն մը տուին հանրապետութեան նախագահին լռութեան:

Մեր ժլատօնակիցներէն ոմանք մասնաւոր յօդուածներ յատկացուցին բողոքելով եղած այս աղաղակող անիրաւութեան դէմ, որով անպամ մըն ալ եկան պղտորելու, արդէն պղտորուած մտքերն ու ալէծուփ սրտերը:

Մենք յարմար չդատեցինք այս մասին հրապարակաւ որ և է կարծիք մը յայտնելու, զգուշացանք աճապարելու և բերանացի մեզի եղած հարցումներուն՝ վերապահութեան և համբերութեան յորդորներ տուինք, անկասկած ըլլալէ աւելի վստահ ըլլալով որ անպատճառ սխալմունք մը տեղի ունեցած էր և ուշ կամ կանուխ պիտի ուղղուէր:

Եւ մեր գուշակութիւնն ահա իրագործուեցաւ:

Տրամաբանօրէն խորհելով, պազարեամբ և ընդհանուր առմամբ աչքի առչեւ բերելով եւրոպական, յատ եւս համաձայնական պետութեանց քաղաքականութիւնն, քայլ առ քայլ անոր հետեւելով, շատ դիւրաւ կարելի պիտի ըլլար գուշակել, միշտ հիման մը և սկզբունքի մը վրայ յենլով՝ որ Հայերու մասին պահուած լռութիւնն որ և է թագուն նպատակ մը չէր ազդեր, թէ նպատակաւոր հանգամանք մը չունէր և եղածը կամ աննկերելի պարզ մոռացութիւն մը կրնար ըլլալ կամ թէ՝ տպագրական կամ հեռագրական սխալ մը:

Բայց որովհետեւ վերեւի ենթադրութիւններէն՝ մոռացումի պարագան խապառ մերժելի էր, նկատելով որ այդ տեսակ հանդիսաւոր և աննախընթաց համաժողովի մը առջեւ ըսուելիք խօսքերն կէտ առ կէտ կ'քննուին ու կ'ուսումնասիրուին նախարարաց խորհուրդին կողմէ և մէն մի բառի, մէն մր կէտի խակ ուշադրութիւն կ'տրուի, հաւանական կ'դառնար երկրորդ ենթադրութիւնն՝ հեռագրին կամ տպագրական սխալի մը:

Այսօր այդ սխալը կ'ուղղուի, Ֆրանսական կառավարութեան պաշտօնաթերթին մէջ կ'երեւի նաև Հայոց անունը, սրտերը կ'հանգստանան, կասկածոտները կ'սրտապնդուին:

Բնական էր որ այսպէս պիտի վերջ գտնէր այս խնդիրը:

Ֆրանսական հանրապետութեան նախագահ մը, Բուանգարէի նման չէր կրնար անտես անցնել, Քլէմանսոյի նման հայասէր և Հայոց դատին տարիներէ ի վեր պաշտպան հանդիսացող նախարարապետ մը չպիտի կրնար այդպիսի պաշտօնական բացման ճառի մը մէջ անտես առնել, ճնշուած, անիրաւուած ժողովուրդներու մէջ՝ Հայոց դատը:

Եւ «Թան» այս մոռացումին յիշատակելու առթիւ իր էջերուն վերեւ կ'զետեղէր Ի ՊԱՏԻՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ վերտառութիւնը:

Այս բացառիկ պատիւն ու յարգանքը անհուն ուրախութեամբ կ'զեղուն, հպարտութեամբ ու երախտագիտութեամբ կ'լեցնու բոլոր Հայոց սրտերը:

Հայոց ունեցած հիացումն, սէրն ու պաշտումը եւս աւելի կ'հրահրուի հանդէպ ազատ ու զեղեցիկ Ֆրա՛սայի և անոր համակրելի ու պաշտելի զաւակները:

Հ. Մ.

ԱՐԶԱԳԱՆԳ

Ժ. ՔԼԷՄԱՆՍՕ

Աթէնքի և Բիրէայի հայ գաղութի նախագահ Պ. Էրանդ Նիքօթեան հեռաձեւել հեռագիրը ուղղած է տեղւոյս Ֆրանսա բարձր քոմիսէրի և անթէլ հեռագրի միջոցաւ Ն.Վսեմութեան Ժ. Քլէմանսօի՝ նախագահ հաշտութեան համաժողովին ի Բարիզ.

«Մեր ամենախորին յարգանքն ներ կայելով ձեզի մեծ Ֆրանսային իրաւունքի, արդարութեան և ազատութեան ախոյանիդ, պարտ կ'զգանք ձեզի արտայայտել մեր ամենախորունկ տխրութիւնն՝ ձեզի դէմ փորձուած զզուելի յարձակումին դէմ և մեր ուրախութիւնն որ ձեր Վսեմութեան կեանքը փրկուեցաւ: Մեր սրտին խօրէն մաղթելով ձեզի արագ ապաքինում, պիտի խնդրենք ձեզմէ ընդունիլ մեր ամենաանկեղծ մաղթանքներն ձեր երջանկութեան և ձեր շատ թանկագին կեանքին երկարութեանը համար»

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Կնքուած նշանախօսութիւնը սիրուն է, սա պատճառով որ իրարու սէր ու հաւատարմութիւն խոստացող զոյգը, շիրար ուսումնասիրած են տարի-

Ներու ընթացքին մէջ և ինքնավստահ երկուստեք զիրար ձեռք կ'կարկառեն անսխթեւեթ ու անվերապահ, ուրախ ու երջանիկ ապագայի մը հեռանկարով առլցուած զեղուն սրտով մը:

Օր. Արաքս Ց. Մարեան, դուստր՝ ողբացեալ գրագէտ Գրիգոր Մարեանի հաղօր՝ հանգուցեալ Պ. Յովհաննէս Մարեանի և մօրը կողմէ նոյնքան ծանօթ՝ Ճէլէպեան ընտանիքէն՝ Այրի Տիկին Թագուհի Մարեանի, սիրուն, տնաչէն, աշխոյժ Օր. Արաքս իր սըրտին ու նկարագրին բարեմասնութիւններն յաճախ ցուցադրած է, թէ ընկերական և թէ ընտանեկան շրջանակներու մէջ և գործօն անդամուհի կրթասէր ընկերութեան, իր անձնուէր աշխատասիրութեան օրինակները ստէպ ցուցադրած:

Պ. Մկրտիչ Մ. Մերկերեան ծանօթ դէմք մըն է Իզմիրի մէջ: Որդի՝ ողբացեալ մեր բարեկամին Պ. Մերկեր Մերկերեանի և Այրի Տիկին Էլիզ Մերկիւրեանի, անսխթեւեթ, պարզասէր, բաց սրտով, անխռով հոգւով անկեղծ երիտասարդ մը Պ. Մկրտիչ, անձնուէր, ճշմարիտ դուրգուրոտ սիրտ մը, բոլորանուէր իր յարգած ու սիրած բարեկամներուն հանդէպ, կոչումն ունի ընտանեկան գեղեցիկ բոյն մը կազմելու և անոր մէջ զետեղելու իր սրտին սիրածը ու հոգւոյն պաշտածը: Նմանօրինակ խնամութիւններ հազուագէպ են և քնականաբար նախանձելի ու հրապուրիչ:

Մեր սրտագին շնորհաւորութիւնը սրտակցօրէն զոյգին, Տ. Էլիզ Մերկերեանի, Պ. և Տ. Ա. Մ. Խալիքճեանի, Տ. Թագուհի Յ. Մարեանի, Պ. Տիրան Մերեանի, Պ. և Տ. Ղ. Վարպետեանի, Պ. և Տ. Տօք. Ճէլէպի, Դաւիթ, Գասպարեան, Վարպետեան, Մարեան, Ճշմարտախօս, Պարտիզպանեան ընտանեաց և բոլոր ազգականներու այս ուրախ և ակնդէտ սպասած նշանախօսութեան առթիւ:

ՑԵՐԵԿՈՑԹ

Այսօր տեղի կ'ունենայ Ազգ. կեդր. Որբանոցի հանդիսասրահին մէջ ի նպաստ նոյն հաստատութեան և Քինկս Տօթըր ընկերութեան՝ Ամերիկ. վարժարանի ուսանողուհիներու կողմէ վարդանանց տօնին օրը ներկայացուած հանդէսը, կարևոր փոփոխութիւններով, մուտքի գինն կէս ոսկի, մանաւորաբար պահուած տոմսերու գինն մէկ ոսկի: Տարակոյս չունինք թէ՝ հայ հասարակութիւնը պիտի փութայ այսօր կ. ե. ժ. 3ին ներկայ գըտնուիլ այդ սիրուն հանդէսին:

«ԶԱՐԹՕՆՔ»

Վաղը, կիրակի առաւօտ ժամը 10,30 ին Ազգ. կեդր. որբանոցին հանդիսասրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ գրական և գեղարուեստական հանդէս մը, ուր առաջին անգամ ըլլալով Իզմիրցիք պիտի ունենան հաճոյքն լսելու Պ. Շահան Պէրպէրեանն, որ ինչպէս պիտեն, արձակուրդի քանի մը օրերն անցնելու համար Իզմիր կ'այցելէ, ուր արդէն կ'գտնուի իր համակրելի քոյրն Օր. Մաննիկ Պէրպէրեան:

Բ. ԿԻՒԼՊԵՆԿԵԱՆ

Մեր խնգնկցութիւնները յարկէ բարեկամին, որ անցեալ օր յանկարծական անհանգստութիւն մը ունեցած է, ցաւ ու վիշտ պատճառելով իր բազմաթիւ բարեկամներուն և ծանօթներուն: Արագ ապաքինում կ'մաղթենք:

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԱԶԳԻՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԶԱԻԷՆ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ

Ու դեռ երէկ հեթանոսներու մռայլին հալածանքներէն վշտահար ցեղիդ ու ազգիդ արիւնի ճամբուն վրայ կը գտնուէիր. հովուական ցուպը ձեռքդ խաւարի լպիրշ քուրմերուն սաթայէլական ժպիտը արհամարհելով՝ զոհեցիր նուիրական անձդ ու անցար գլուխը բիւրաւոր հոգիներուն՝ չարչարուած, տանջուած ժողովրդիդ, արցունքէ ու արիւնէ հովիտներէն առաջնորդելու համար զայն՝ դէպի յոյսի ու լոյսի գողթան, կոխեցիր ու անցար անվեհեր, անյողդողդ քայլերով նահատակուած նախնիքներուդ փշալից արահետներէն: Արցունքով տամկացան աչքերդ, ու սիրտդ արիւնոտեցաւ՝ տեսնելով մարտիրոս զաւակներուդ նահատակութիւնը...

Արիւնի ովկէանին մէջէն անոնց վրէժի աղաղակները անպամ մըն ալ զօրացուցին քու սուրբ հաւատքդ՝ թէ այն վսեմ կրօնքը զոր նախնիքներդ պաշտեցին ու արիւնալի զոհաբերութեամբ անվթար պահելով փոխանձեցին քեզ՝ անմահութեան կրօնքն էր, որու առջեւ անպայման պիտի իյնային վատոյժ բռնութեան ու մոլեռանդ դահանութի կոյր ջահակիրները, և որմէ վերջապէս պիտի ծնէր քու տանջուած ու խաչուած ազգիդ ճշմարիտ ազատագրումը...

Ու իրաւ այդպէս ալ եղաւ:

Տեսար խաւարին ճամբուդ վրայ իյնող բիւրաւոր նահատակները, անզուգական ազգիդ ու վհե կրօնքիդ անձնուրաց զոհերը, ու վերջապէս լոյսի ամպրոպը փայլեցաւ ու աւետեց քեզ ազատագրումի երիվներանգ արշալոյսը՝ հալածուած ու մարտիրոսացած ժողովուրդիդ...

Եւ ահա այսօր, յաղթական քայլերով կը բերես մեզ՝ մեր նահատակուած ու անմահ եղբայրներուն յաւիտենական ողջոյնները պճնազարդուած կեանքի ու վերածնունդի չքեղ դափնին...

Ուխտենք անոր առջեւ ամենքս ալ, ուխտենք մենք վերապրողներս՝ անվթար պահելու այդ սուրբ ու նուիրական ազատագրումի փառքը, և դուն որ մարտիրոս ազգին մարտիրոս պատրիարքը եղար, արիւնի ու արցունքի ծովերէն առաջնորդեցիր զանի դէպի լոյս, դէպի կեանք, օ'ն ուրեմն, եղիր նաև յաղթական առաջնորդը անոր, դէպի սուրբ և նուիրական Մեծ Հայրենիքը, անմահ հայութեան անվկանդ որբանը, դէպի Հայաստան:

ՆԵՐՍԷՍ ՔԷՍԻՄԵԱՆ

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ ԱՔՍՈՐԱԿԱՆԻ ԿԵԱՆՔԷՍ

ՀԱՅՈՒՆ ԱՐԻՒՆՈՑ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՑ

Ցուսահատ ժողովուրդը իր մեկնելու պատրաստութիւնները տեսնելէ ետք (այս պատրաստութիւնը մեռելները թաղելու պատրաստութիւնն է ճամբայ կ'իյնանք, հոս կը պատահիմ Մաղնիսացի հայ գինուորներու խումբի մը որոնք իբր հայ գտուած ըլլալով իրենց բանակներէն կ'ազատուին սպրիական անապատները:

Գաթման հասած ենք, Չալկալն երկու ժամ միայն հեռու ենք։ Կը լսենք թէ հոս հասնող ժողովուրդը կը տեղաւորեն չըշակայ գիւղերը, ուստի առաջին հարցումնիս այն կ'ըլլայ թէ— ո՞ւր կը խրկեն կամ ո՞ւր կը գտնուի աքսորեալները — ։ Դէպի Շամ . . .ահա մեր առած պատասխանը։

Մեզմէ առաջ չատեր Շամ գացեր են, մեծ մաս մը հոս կ'սպասէ։ Հոս ալ կատակերգութիւն մը, մանաւանդ վերանի մը տակ կառավարութեան կողմէ ղրկուած նպաստառաշխ մարմին մը, չըշապատուած պաշտպանի պարկեշտ, իրաքանչիւր քաղաքացիներու ընդհանուր ցանկը աչքին առնելէ նըպաստի խնդրով կ'ըլլայ։ Զևակերպութիւնները կը կատարուին։ Բայց հակառակ որ հացը կը տեսնենք, բերանիս չի մտներ, տուող չկայ, և կը շարունակուի խաղը այսպէս։

Գաթման մեր հսկայ պերեզմաններէն մէկն եղաւ, Ֆիղիքապէս արդէն քայքայուած հայերը վատառողջ կլիմային պատճառով կը մահանան ստուարաթիւ, ցեխը ձունկերնին, խոզերն անգամ պիտի չ'ընակէին հոտ։ Ամենէն աւելի ցաւալի պարագան սա էր որ մահը աւելի երիտասարդներու մէջ մտած էր, ու կը մեռնին անոնք հայրենաբաղձ, հայրենակարօտ։ Բարեկեցիկ ընտանիքներ իսկ մուրալու աստիճանին հասեր են։ Մինչ բոլորս այս պայմաններու տակ կը գալարինք, ահա վրայ կը հասնի սէվկըեաթի խժդժութիւնն ալ, ի՞նչ կ'ուզեն այլևս միայն հա՛ց աղաղակող այս ամբոխէն, բոլենինները անկարեկիր են սակայն, գութը ծրարած բարբարոսական զոհաստնացութեամբ մը կը յարձակէին վրանիս և կը պարտադրէին մեկնիլ.— եալլա՛, ո՛ւհ . . . ճամբա՛յ . . . ։

Տեղաւորուելէ յոռահատ կրկին կը ծրարենք մեր ցնցոտիներն և կը շալկենք վրանը ու կ'իյնանք ճամբայ։

Մեկնումի օրը նպաստ պիտի տան եղեր, 18–20 տարեկան օրիորդ մը այս գործը վարողը կառքի մը վրայ կեցած, ահագին բիր մը ձեռքը, նախ խեղճերը լաւ մը կը ծեծէ, յետոյ երկարած ձեռքերուն և ֆէսերուն մէջ ամի մը բան կը լցնէ, անարգանքով չհոտած արիւնոտ հաց մը ի՛ր հարկէ, պժգանքով կը հրաժարիմ այդ հացէն, և ճամբայ կ'իյնանք դէպի Ազազ։

Ազազ.– Արաբներէ բնակեալ գիւղ մը, կը յուսայինք թէ հոս պիտի տեղաւորուինք, դժբախտաբար նորէն անապատի ճամբան ցոյց տուին մեզի, սէվգըեաթի պաշտօնեաները կատղած, փրփրած կը յարձակին վրաններուն վրայ, կը կտրէին, կը պատռէին ըսելով մեկնիլ։ Այսպէս առաքումները կը կատարուին բարբարոսութեամբ վրաններ, գոյքեր այրելով ժողովուրդին վախ տալով, այդ հրկիզման պահուն գոյքերուն հետ միասին Ատանացի մայր մը կորսնցուց իր երկոտան կրակի բոցերուն մէջ, ափ մը մոխիրի վերածուած է այժմ կաթնաթոյր երախային մարմինը։

Ճամբայ կ'իյնանք, տակաւին կէս ճամբայ չի կտրած քաղցէն և ծարաւէն յոգնաբեկ անհատներ, կ'իյնային, ճամբուն եզրը և մոլորուն նայուածքով՝ «երթա՛ք բարո՛վ» կ'ըսէին– ո՛հ, այդ երթալ բարովը կ'այրէ, կը խոցոտէ սիրտս . . . ։

ՔԱՂ. ԿԱՐԵՒՈՐ ՎԱՒԵՐԱԹՂԹԵՐ

XXIV

ՍՐՐ ՄԱԼԻՔ ԱՌ ՍՐՐ ԵՏՈՒԱՐՏ ԿՐԻՑ

(2 Հոկտ. 1914).— Եգիպտոսի դէմ եղած պատրաստութիւններ կ'տանտամ. երէկ երեսաղէմ հասած է ուղերուառաջին կարաւան մը. Նապուսէրուսաղէմ գծին վրայ, ինչպէս նաև Մանուր մէջ ռազմանիւթեր ու պատերազմական պիտոյքներ փոխադրուելու մասին լուր առի։ Դամասկոս և չըշականները ճօթը գերման սպաներ դրկուած են։ Սուրիոյ մէջ այն կարծիքը կը տիրէ թէ թուրք կառավարութիւնը եգիպտոսի վրայ յարձակելու որոշում տուած է։ Դամասկոսի զօրաբաժինը Ադապէէն և երուսաղէմի զօրաբաժինը Քէֆիէէն յառաջխաղալու համար հաւաքուած են։ Դէպի եգիպտոս յառաջխաղացութեան պարագային՝ անգլ. նաւատորմին կատարելիք չարժումներուն դէմ իբր զգուշական միջոց՝ սկսած են Պէյրութի և Հայֆա պարպել և ժողովուրդը դէպի ներսերը փոխադրել։ Հայֆայէն ծանուցուածի, համեմատ՝ ծովեզերքի երկայնքը գտնուած տեղերը նոր եկող զինուորներու կողմէ գրաւուած են։ Մանուցագրի մը միջոցաւ խիստ բուռն լեզուով մը եպարգոսին ուշադրութիւնը հրաւիրեցի ներկայ կացութեան ծանրակշիռ հանգամանքին վրայ։ Այսու ամենայնիւ առայժմ եգիպտոսի դէմ ստոյգ չարժում մը չեմ տեսներ կոր։ Այս ծանուցագրին մէջ հասկցուցի և պարգոսին թէ ձեռք առնուած միջոցները բացէ ի բաց եգիպտոսի դէմ սպառնալիք մըն են և խաղաղութիւնը պահպանելու պատրուակին տակ զօրաչարժ կատարելը՝ սովորական դէպք մը կարելի չէ նկատել։ յայտնեցի նաև թէ յաչն անգլ. կառավարութեան երուսաղէմի և Մաանի մէջ տեսնուած պատրաստութիւնները խիստ ծանրակշիռ հանգամանք մը ունին։

Վերև յիշուած զինուորական միջոցներուն վրայ աւելցած են խել մը կասկածելի անձերու և Հելքէնաորթի անունով գերման ծովային սպային հնարքները. տյս վերջինը այսօր ուրիշ ուժը գերմաններու հետ Դամասկոսէն ճամբայ ելած է դէպի Բէթրա. սըրուած որոշման մը համաձայն՝ Ամանի ճամբով Հայֆայէն մեկնող ուհետերնին մեծաքանակ դիւրավառ նիւթեր ունենալով խումբ մը անոնց պիտի միանայ։ Եպարգոսին դիմումի ընելով հասկցուցի թէ Անգլիոյ հանդէպ թշնամական եղող այսօրինակ ձեռնարկներ ներելի չեն չեզոք երկրի մը մէջ և թէ հարկ է որ այդ մարդիկը անմիջապէս ձերբակալուին։

Ընդհանուր կերպով մտածելով՝ կրնամ ըսել թէ՝ թուրքերը դիտաւորութիւն ունին պոլսոյ կողմերը, Սև ծով, եգիպտոսի սահմաններուն մէջ ուրիշ տեղեր իրենց զօրքերը պատրաստ վիճակի մէջ դնել և եւրոպայի ընդհանուր կացութեան գործին համեմատ որ ևէ տեղ առիթ մը ծագելուն պէս յարձակումի սկսիլ։

Կրնայ ըլլալ որ գերման ծովակալը կէօպէն մարտանաւը Սև ծով ղրկելով ռուսական նաւատորմին վրայ յարձակի, կամ գործերը անյաջող վիճակ մը ստանալուն՝ թուրք զօրքերը ուզին ամբողջապէս եգիպտոսի սահմաններուն անցնիլ, անշուշտ անգլ. կառավարութիւնը՝ Սինա թերակղզիին զինուորականն կէտերը ամրացնելու համար՝ պիտի խորհի միջոցներ ձեռք առնել։

Ազգային Անցուդարձ

Ի լրոյ կ'տեղեկանանք թէ Տքթ. Ճէլէպի նախաձեռնութեամբ այսօր եբրեկոյեան հրաւիրուած են իզմիրի բոլոր հայ բժիշկները ներկայ գտնուելու Ազգ. առաջնորդարան։ Այս հրաւէրին նպատակն է Աղքատախնամ ընկերան գործին աւելի կանոնաւոր ուղղութիւն մը տալ, քանի որ անոր նպատակին մաս կ'կազմէ նաև աղքատ հիւանդներու ձրիապէս դարմանումը, հիւանդանոցի ներքին կազմակերպութեան և դարմանատունի դրութեամբ դարմանումներուն ծրագիր մը պատրաստել, հիւանդապահուհիներ յառաջ բերելու համար միջոցներ խորհիլ, թէ տեղւոյս և թէ պատուհերու համար, վերջապէս չխուսափելու գրամագիր այժերն օգտակար պարագայ ստեղծել։ Այս առթիւ ուշադրութեան պիտի ըլլանք եթէ Տօքթ. Ճէլէպի բազմանքն իրականութիւն գտնէ և պատճառ մըն ալ չկայ, նկատելով որ տեղւոյն բոլոր հայ բժշկական դասը արամադիր է իր միջոցներուն և ժամանակին ներած չափով օգտակար հանդիսանալու ներկայ բազմապահանջ և ճգնաժամային սուղ րոպէներու մէջ։

— Երէկ հիւանդանոցի մէջ համախմբուած որբերն փոխադրուեցան Ազգ. կեդր. որբանոցի չէնքը մօտերս կը յուսանք թէ հին որբանոցի մէջ պատսպարուղ որբևն ու որբուհիներն ևս պիտի փոխադրուին։ Բոլոր հացուտներն ու հանդերձեղէններն հաւանեխուած և ապա մուտ գտած են որբանոցէն ներս, նմանապէս որբերէ անոնք որ որ և է վարակիչ հիւանդութիւններ ունին, առժամապէս հիւանդանոց կ'ծնան, դարմանուելէ ետք փոխադրելու համար։

— Մեզի եղած խնդրանքներու ոհացում տալու համար, վաղուան թիւով պիտի հրատարակենք վարդանանց հանդէսին օրը. առաջնորդարանի մէջ Առաջնորդ Ս. ի խօսած բանախօսութիւնը Ֆրանսերէն լեզուաւ։

— Ինչպէս ըսած էինք, այսօրուան որբանոցի մէջ տալքուած հանդէսին համար տասնակ գնել փափաքողք կըրնան դիմել չուկայ Սիվլիսաբեան – Ազնաւուրեան և Խվլիքճեան վաճառատունները, Ֆրանկոյ թաղ Նշանեան Փափազեան և Հայոց թաղ Պալապանեանի խանութներէն և Ամերիկ. վաճառանը։

— Ոմն նուիրած է աքսորեալ որբերու 10 օխ. պուլղուր և 1 ոսկեդրամ։ Ինպատառ Հիւանդանոցի նուիրած է Պ. Արամ Պետրոսեան 2 ոսկի, Ալիթապտուղ 8 օխ., Ալիթափուղ՝ 2¼ օխ. Ոմն՝ բլղեայ վերմակ մը։

«ՁԱՐԹՕՆՔ»

(ԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ)

Գրական և գեղարուեստական 3 րդ. ցերեկոյթը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Մարտ 2 կիրակի առաւօտ ժ. 10.30 ին (կ. Ա.) Ազգ. կեդր. Որբանոցի Հօլին մէջ, ուր պիտի բանախօսէ Պ. ՇԱՀԱՆ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ։

Մուտքի գին՝ 25 ղրչ.

Փոքրիկներու մուտքը ներելի չէ։

Տօքթ. Մ. ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

Ցեօրէն Ազգ. Հիւանդանոցի

Տարիներէ ի վեր հիւանդանոցներու մէջ, ներքին հիւանդութիւններով զբաղած, գիտական ու գործնական փորձառութիւն ստացած է։ Այժմ հիւանդ կ'ընդունի Հիւանդանոցի մէջ ժամը 11-12, իսկ կ. ե. Րէշիտիյէ փողոց Թ. 77 Թաֆթաֆ դեղարան, ժ. 2 - 5։

Վէներական և սեռայինախտերը և զանազան անկարողութիւն ու տկարութիւններ վերլին դրութեամբ և ի հարկին երակային ներարկումով կը դարմանէ շուտով։ Կիրակի և Շորեքշաբթի օրեր աղքատաց ձրի։ 20—14

ՀԱՒՔՈՒՐ ՓՈՒՐ

ՀԱՑՈՑ ԹԱՂ

Վերադարձած ըլլալով Շերին փողոց գտնուած և Զուքաւր փուռ անուանուած փուռը, կ'ծանուցանեմ յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ հացերը պիտի եփեմ հատը՝ 100 փրչ., թաւանները՝ 3.30 ղրչ. և կերակուրները 3.50 ղրչ.ի իսկ ծախու հացերը պիտի տանք 22.50 էն 25 ղրչի։

6–5 ԴԱՆԻԷԼ ՏԷՄԻՐՃԻՕՂԼՈՒ

ԵՐԷԿ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ Պոլիս 28 Փետր. 1919

Հաշտութեան համաժողովին խորհուրդը գումարուելով ի մէջ այլոց ունի կընդրեց, Բարիզի հայ ազգ. պատուիրակութեան նախագահ, Պօղոս Նուպարի կողմէ ներկայացուած Հայկական պահանջները։

—Ուաշինկթընէ կը հեռագրեն թէ Ամերիկայի կարգ մը անիշխանականներ նախագահ Ուիլսընի անձին դէմ մահափորձ մը կազմակերպած էին. սակայն դատադրութիւնը գործագրուելէն առաջ երեսան ելլելով գլխաւոր դեկավարները բռնուած են։

— Ուաշինկթընէ ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, երկրորդ դատադրութիւն մըն ալ կազմուեր է Ուիլսընի կեանքին դէմ. Պօսթընի ճամբանորէն միոյն մէջ ուրկէ նախագահը պիտի անցնէր, ուժանակ մը գտնուած է, հոն ալ ոստիկանութիւնը ժամանակին հասնելով առաջքը առնուած է ստոյգ մահուանէ մը։ Այս առթիւ բազմաթիւ Սպանիացիներ ձերբակալուած են։

— Պերլինեան թերթերը կը գրեն թէ կառավարութիւնը, Գերմանիոյ մէջ չըշաբերող բոլոր օտար արժեթղթերը պիտի գրաւէ բացի Ռուսականէն։ Սակայն անոնցմէ ունեցողներուն վճռաններ պիտի հատուցուին։ Կառավարութիւնը այս մասին ծրագիր մը պատրաստելու վրայ է։

— Հաշտութեան համաժողովը հրաւիրած է բոլոր պատուիրակները մինչեւ շաբթուան վերջը պատրաստել իրենց տեղեկագիրները։

— Ուաշինկթընէ կ'տեղեկացնեն թէ պոլշեվիքութիւնը ծաւալ կ'գտնէ Հիւսիս. Ամերիկայի մէջ։ Արդէն նոր խռովութիւններ կը նախատեսուին։

— Լօնտոնէ կ'գրեն թէ վերջերս Արժանթինի և Բարակուէի մէջ բաւական խառնակութիւններ յառաջ եկած են։ Այս ամէնուն խորը, Պոլշեվիքներու մատը կ'նշմարուի։

— Բարիզեան թերթերը միաբերան կ'գրեն թէ այլեւս Ֆրանսա չպիտի վստահի Գերմանիոյ որ և է խոստումներուն։

— Պերլինէ կ'տեղեկացնեն թէ զօր. Ֆալքէնհայմի բանակը այժմ կրօտնօ կը գտնուի դաշնակից զօրապետի մը հրամանին տակ։

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պոլիս 1 Մարտ 1919

Համաժողովը քննած է Թրանսիլվանիոյ Ռումէններու, Մաճառներու և Մաճառներու և Հայոց պատուիրակութեան պետ Պօղոս Նուպարի կովկասահայոց մասին ներկայած պահանջումները։

— Ֆլէմինոս առողջացած ըլլալով սկսած է իր աշխատութեանց։

— Հաշտութեան երէկուան ժողովին մէջ Հրէից պահանջումները քննուեցան։

— Ծունական խնդիրներով զբաղող յանձնաժողովը Եպիրոսի և Ալպանական հարցերով զբաղած է։

— Հաշտութեան համաժողովին կէջ սկսած են քննուիլ Ասիոյ, Ափրիկէի, Իրագի խնդիրները։ Իրագի և Պարսիկ ծոցի մարդահամարը կը քննեն Անգլիա և Ֆրանսա։

— Ռումանիայէ մեծ քանակութեամբ քարիւղ հասած է Պոլիս։

— Հնդկաստան կը պահանջէ Պաղտատի այժմու վարչութեան տակ մնալը։

— «Տէյլի Մէյլ» կը հաւաստէ որ Իրագի հողամասը Հնդկաստանի թեւարկութեան տակ պիտի մնայ։

— Պարիզեան թերթերը միաբերան կ'գրեն թէ այլեւս Ֆրանսա չպիտի վստահի Գերմանիոյ որ և է խոստումներուն։

— Պերլինէ կ'տեղեկացնեն թէ զօր. Ֆալքէնհայմի բանակը այժմ կրօտնօ կը գտնուի դաշնակից զօրապետի մը հրամանին տակ։

Համաժողովը քննած է Թրանսիլվանիոյ Ռումէններու, Մաճառներու և Մաճառներու և Հայոց պատուիրակութեան պետ Պօղոս Նուպարի կովկասահայոց մասին ներկայած պահանջումները։

— Ֆլէմինոս առողջացած ըլլալով սկսած է իր աշխատութեանց։

— Հաշտութեան երէկուան ժողովին մէջ Հրէից պահանջումները քննուեցան։

— Ծունական խնդիրներով զբաղող յանձնաժողովը Եպիրոսի և Ալպանական հարցերով զբաղած է։

— Հաշտութեան համաժողովին կէջ սկսած են քննուիլ Ասիոյ, Ափրիկէի, Իրագի խնդիրները։ Իրագի և Պարսիկ ծոցի մարդահամարը կը քննեն Անգլիա և Ֆրանսա։

— Ռումանիայէ մեծ քանակութեամբ քարիւղ հասած է Պոլիս։

— Հնդկաստան կը պահանջէ Պաղտատի այժմու վարչութեան տակ մնալը։

— «Տէյլի Մէյլ» կը հաւաստէ որ Իրագի հողամասը Հնդկաստանի թեւարկութեան տակ պիտի մնայ։

— Ամերիկայի Միաց. Նահանգները քանախօսութեան մը առթիւ ըսած է. Նոր կեանքի թուականի մը բացուիլը կ'աւետեմ, Դաշնակից պետութեանց ջանքերուն պէտք է աջակցինք, Ամերիկայի սկզբունքները յաղթանակել տալու համար պէտք է տոկանք պատերազմական ծախուց միլիարդիմի վտանգին դէմ դնելու համար։